

2023-09-11 Nr. NV-2261

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1043(2) TAIS-23-7344(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2023–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS NACIONALINĖS KIBERNETINIO SAUGUMO PLĖTROS PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas Data iš kalendoriaus	Krašto apsaugos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Grąžinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projekto tikslas – stiprinti kibernetinį saugumą, atsižvelgiant į kibernetinėje erdvėje atsirandančias grėsmes ir besikeičiančius valstybės ir visuomenės poreikius, ir įgyvendinti 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 10.5 uždavinį „Stiprinti kibernetinį saugumą ir gynybą“.

Sprendžiama problema – dėl pasikeitusių kibernetinių grėsmių pobūdžio ir augančio jų masto mažėjantis šalies kibernetinis atsparumas. Sprendžiamos problemos priežastys:

- Esamas kibernetinio saugumo modelis netinkamas augančiai kibernetinio saugumo sričiai:
 - plečiantis kibernetinio saugumo taikymo sričiai trūksta kibernetinio saugumo politikos įgyvendinimo procese dalyvaujančių suinteresuotųjų subjektų;
 - nesukurti kibernetinio saugumo reikalavimų atnaujinimo metodai;
 - skirtingai taikomos kibernetinio atsparumo priemonės viešajame sektoriuje;
 - kibernetinio saugumo, atsparumo ir grėsmės lygio vertinimui trūksta kibernetinio saugumo stebėsenos duomenų;
 - nenuosekliai vykdomas valstybės institucijų personalo švietimas ir edukacija kibernetinio saugumo klausimais;
 - trūksta kibernetinio saugumo specialistų.
- Nusikalstamų veikų skaitmeninėje erdvėje tyrimo pajėgumai neatitinka nusikalstamų veikų sudėtingumo:
 - nevystoma elektroninių nusikaltimų tyrimo infrastruktūra;
 - mažai dėmesio kibernetinių nusikaltimų tyrėjų kompetencijų didinimui.
- Žemas visuomenės ir smulkaus bei vidutinio verslo žinių kibernetinio saugumo srityje lygis ir praktiniai gebėjimai jas pritaikyti.
- Nenustatytos viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimo kryptys.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Patvirtinti 2023–2030 metų plėtros programos valdytojos Krašto apsaugos ministerijos nacionalinę kibernetinio saugumo plėtros programą (toliau – Plėtros programa). Plėtros programa įgyvendintų nacionalinio pažangos plano 10.5 pažangos uždavinį „Stiprinti kibernetinį saugumą ir gynybą“ ir siektų uždavinio poveikio rodiklio „Kibernetinio saugumo indeksas“. Plėtros programoje numatomi pažangos priemonės stebėsenai skirti rezultato rodikliai.

Įgyvendinant Plėtros programą bus iš esmės peržiūrima nacionalinės kibernetinio saugumo politikos formavimo ir įgyvendinimo sistema, į kibernetinio saugumo valdymą ir užtikrinimą įtraukiant daugiau institucijų, atnaujinama kibernetinio saugumo valdymo bei organizacinių ir techninių kibernetinio saugumo reikalavimų sistema, diegiamos naujos kibernetinį saugumą užtikrinančios techninės ir organizacinės priemonės, sprendžiami kibernetinio saugumo specialistų rengimo, valstybės institucijų ir įstaigų personalo ir visuomenės švietimo kibernetinio saugumo srityje klausimai, plečiamas bendradarbiavimas su privačiu sektoriumi, stiprinamos elektroninių nusikaltimų tyrimo kompetencijos ir atnaujinama elektroninių nusikaltimų tyrimo infrastruktūra, diegiami nauji tyrimo būdai.

Projekto priede pateikiamas Plėtros programos pagrindimas.

Projektu nustatoma:

Pažangos priemonė – stiprinti kibernetinį atsparumą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Projektu tvirtinamai Plėtros programai įgyvendinti siūlomos lėšos 52 318 tūkst. eurų iš kurių:
40 150 tūkst. eurų - Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos;
8 432 tūkst. eurų - valstybės biudžeto lėšos, skirtos Europos Sąjungos fondų lėšomis netinkamam finansuoti PVM apmokėti;
1 868 tūkst. eurų - kitos tarptautinės paramos lėšos (2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos lėšos);
1 868 tūkst. eurų - 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos bendrojo finansavimo lėšos.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Projektu patvirtinus programą turės būti parengtas pažangos priemonės aprašas, kuriuo bus nustatytos konkrečios veiklos, poveiklės ir projektai, būtini programai įgyvendinti ir tikslams pasiekti, ir šioms veikloms/ poveiklėms/ projektams skirtinos lėšos.
Programos įgyvendinimo mechanizmas bus tvirtinamas krašto apsaugos ministro įsakymu.

STEBĖSENA

Siūloma nustatyti šiuos pažangos priemonės stebėsenos rodiklius:

- ištirtų kritinių kibernetinių incidentų dalis (proc.) – pokytis nuo 50 proc. 2022 m. iki 100 proc. 2030 m.;
- atitiktį kibernetinio saugumo organizaciniais ir techniniais reikalavimams deklaravusių kibernetinio saugumo subjektų, valdančių ir (arba) tvarkančių valstybės informacinius išteklius, ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą, dalis (proc.) – pokytis nuo 30 proc. 2022 m. iki 90 proc. 2030 m.;
- dėl atitikties kibernetinio saugumo organizaciniais ir techniniais reikalavimams įvertintų kibernetinio saugumo subjektų, valdančių ir (arba) tvarkančių ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą, dalis (proc.) – pokytis nuo 20 proc. 2022 m. iki 80 proc. 2030 m.;
- visuomenės narių, patikrinančių interneto svetainės saugumą prieš teikiant joje savo asmens duomenis, dalis (proc.) – pokytis nuo 23,3 proc. (2021 m.) iki 40 proc. 2030 m.
- kibernetinio saugumo subjektų vadovų, sėkmingai išlaikiusių kibernetinio saugumo žinių ir kompetencijų įvertinimo testus dalis (proc.) – pokytis iki 80 proc. 2030 m.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projekto derinimo metu buvo įtraukti suinteresuoti subjektai – ministerijos, departamentai prie ministerijų, kitos valstybės įstaigos ir agentūros, Lietuvos mokslo taryba, asociacija „Infobalt“, Lietuvos savivaldybių asociacija. 2022 m. gruodžio 15 d. vyko viešoji konsultacija su socialiniais ir ekonominiais partneriais dėl veikų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas su Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Informatikos ir ryšių departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcija, Valstybės duomenų agentūra, Lietuvos mokslo taryba, Nacionaline švietimo agentūra, asociacija „Infobalt“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Lietuvos savivaldybių asociacija.

Neatsižvelgta į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymą numatyti veiklas, susijusias su kvantinio ryšio infrastruktūros kūrimu, bei aprašyti kvantinių technologijų keliamas rizikas ir jų įtaką kibernetinio saugumo problemų priežastims.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio krizių valdymo centro Planavimo biuro ir Strateginio valdymo grupės pažymoje Nr. NV-1974 ir Teisės grupės išvadoje Nr. NV-1966 pateiktas pastabas ir su Vyriausybės kanceliarijos padaliniais darbo tvarka derintas susitikimų metu.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinio krizių valdymo centro Planavimo biuras ir Strateginio valdymo grupė

Patarėjas Dalius Labanauskas, patarėja Jurgita Lukaševičienė